

ประตูกำแพงทางทะเลสู่อาเซียน

โดย นางขวัญใจ เตชเสนสกุล

ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

การค้าทั่วโลกพึ่งพาการขนส่งทางทะเลเป็นหลักราว 90% ของปริมาณขนส่งสินค้าระหว่างประเทศทั้งหมด ส่งผลให้ท่าเรือมีความสำคัญในฐานะประตูเปิดรับการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ ดังนั้น ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้าท่าเรือในภูมิภาคอาเซียนจะรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งจะกระตุ้นให้การค้าการลงทุนทั้งภายในอาเซียนและระหว่างอาเซียนกับภูมิภาคอื่นๆ ทั่วโลกขยายตัวสูงขึ้น ความพร้อมและศักยภาพของท่าเรือในอาเซียนจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของความสำเร็จของ AEC คอลัมน์ “เสียวรัว เลาะโลก” ฉบับนี้ จึงขอนำท่านผู้อ่านไปทำความรู้จักกับท่าเรือสำคัญในอาเซียน นอกเหนือจากท่าเรือแหลมฉบังของไทยซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว

เริ่มจากท่าเรือของสิงคโปร์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ท่าเรือ PSA (Port of Singapore Authority) ให้บริการขนส่งตู้คอนเทนเนอร์เป็นหลัก มีศักยภาพ (Capacity) รองรับตู้คอนเทนเนอร์มากถึง 24.7 ล้าน TEU ต่อปี มีจำนวนท่าเทียบเรือ 44 ท่า และท่าเรือจูรง (Jurong Port) เป็นท่าเรืออเนกประสงค์ ให้บริการขนส่งทั้งตู้คอนเทนเนอร์ สินค้าเทกอง และสินค้าอื่นๆ รองรับการค้าขนส่งสินค้า 13.5 ล้านตันต่อปี และปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ 7.2 แสน TEU ต่อปี มีจำนวนท่าเทียบเรือ 30 ท่า ปัจจุบันท่าเรือสิงคโปร์เป็นท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน ในปี 2553 ท่าเรือสิงคโปร์มีปริมาณขนส่งสินค้าและตู้คอนเทนเนอร์มากเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากท่าเรือเซี่ยงไฮ้ของจีน

ปริมาณขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ของท่าเรือสำคัญในอาเซียน ปี 2553		
ท่าเรือ	ประเทศ	ปริมาณ (ล้าน TEU)
สิงคโปร์	สิงคโปร์	28.4
คลัง	มาเลเซีย	8.9
ตันจุงเปเลปัส	มาเลเซีย	6.3
แหลมฉบัง	ไทย	5.1
จาการ์ตา	อินโดนีเซีย	4.7

ที่มา : American Association of Port Authorities

ท่าเรือสำคัญของมาเลเซีย ได้แก่ ท่าเรือคลัง (Port Klang) และ ท่าเรือตันจุงเปเลปัส (Port of Tanjung Pelepas) โดยท่าเรือคลังตั้งอยู่ในรัฐเซลังงอร์ ห่างจากกรุงกัวลาลัมเปอร์ 38 กิโลเมตร รองรับการค้าขนส่งสินค้าได้ 10.5 ล้านตันต่อปี และปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ 8 ล้าน TEU ต่อปี มีจำนวนท่าเทียบเรือ 53 ท่า สามารถรองรับการค้าขนส่งได้ทั้งตู้คอนเทนเนอร์ สินค้าเทกอง น้ำมัน และสินค้าอื่นๆ ขณะที่ท่าเรือตันจุงเปเลปัส เพิ่งเปิดให้บริการเมื่อปี 2543 ตามนโยบายของ ดร.มหาเธร์ โมฮัมหมัด นายกรัฐมนตรีมาเลเซียในขณะนั้นที่ต้องการให้มาเลเซียเป็นศูนย์กลางการค้าขนส่งทางทะเลในอาเซียน ทั้งนี้ ท่าเรือตันจุงเปเลปัสตั้งอยู่ในรัฐยะโฮร์ทางตอนใต้ของมาเลเซีย ใกล้กับท่าเรือสิงคโปร์ ปัจจุบันรองรับปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ 9 ล้าน TEU ต่อปี มีจำนวนท่าเทียบเรือ 12 ท่า โดยปริมาณขนส่งสินค้าและตู้คอนเทนเนอร์รวมกันของทั้งสองท่าเรือมากเป็นอันดับ 2 ของอาเซียน

ท่าเรือสำคัญของอินโดนีเซีย ได้แก่ ท่าเรือจาการ์ตา (Port of Jakarta) หรือในภาษาท้องถิ่นเรียกว่า Tanjung Priok Port ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของกรุงจาการ์ตามนเกาะชวา รองรับการค้าขนส่งสินค้า 45 ล้านตันต่อปี และปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ 4 ล้าน TEU ต่อปี มีจำนวนท่าเทียบเรือ 76 ท่า มีเรือขนส่งเข้าเทียบท่าปีละไม่ต่ำกว่า 18,000 ลำ

ท่าเรือสำคัญของเวียดนาม ได้แก่ ท่าเรือไซง่อน (Saigon Port) ตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำไซง่อนชานเมืองโฮจิมินห์ รองรับการค้าขนส่งสินค้า 35 ล้านตันต่อปี และปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ 1.5 ล้าน TEU ต่อปี นอกจากนี้ เวียดนามเพิ่งเปิดให้บริการท่าเรือก่ายแม็บ (Cai Mep Port) ในปี 2552 รองรับเส้นทางการขนส่งสินค้าจากเวียดนามไปฝั่งตะวันตกของสหรัฐฯ โดยไม่ต้องหยุดพักระหว่างทาง

ท่าเรือสำคัญของฟิลิปปินส์ ได้แก่ ท่าเรือมะนิลา (Port of Manila) ตั้งอยู่ในอ่าวมะนิลาใกล้กับกรุงมะนิลา รองรับการค้าขนส่งสินค้า 45 ล้านตันต่อปี และปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ 3 ล้าน TEU ต่อปี โดยกว่าร้อยละ 40 เป็นการขนส่งสินค้าภายในประเทศ เนื่องจากภูมิประเทศส่วนใหญ่ของฟิลิปปินส์เป็นเกาะ

หลังการเปิด AEC คาดว่าหลายประเทศจะพัฒนาศักยภาพท่าเรือให้สามารถรองรับปริมาณสินค้าได้มากขึ้น รวมถึงอาจมีการก่อสร้างท่าเรือแห่งใหม่ ทั้งในพม่า เวียดนาม อินโดนีเซีย รวมถึงไทย เพื่อเพิ่มโอกาสการค้าการลงทุนและเชื่อมโยงการขนส่งของอาเซียนเข้ากับเส้นทางการค้าโลกมากขึ้น ซึ่งคงต้องติดตามกันต่อไป

Disclaimer : คอลัมน์นี้เผยแพร่เพื่อให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจมหภาค เศรษฐกิจต่างประเทศ รวมถึงภาวะธุรกิจและอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความคิดเห็นของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย